

## ***SET VOOR ONDER ARM***

***1. SET BOA (p. 2)***

***2. 1043 (p. 30)***

***3. ALTERNATIEVE UITVOERDERS (p. 35)***

***4. ONDERZOEK DALEND TOEZICHT (p. 38)***

***5. Melding onterechte intrekkingsbeschikking  
toeslagen (p. 41)***

***6. ADR/OGS (p. 43)***

## **1. SET BOA**

### **Aanvullingen bundel AO BD (verzoeken 19/6)**

1. Q&A politieke verantwoordelijkheid en personele consequenties
2. Overzicht Kamerstukken voor en na reces
3. Spreeklijn privacy/profilering/discriminatie
4. PM Q&A aanvullende spreeklijn aanvullende vragen AP
5. Spreeklijn integriteit
6. 1043
7. Lijn Erf & Schenk
8. FSV: aanvullende Q&A's
9. Spreeklijn Box 3
10. Ondernomen acties sinds AO BD 4 maart
11. Overzicht `ingeslagen torpedo's
12. Factsheet toegevoegde middelen VJN

**1. Q. (Meer) personele consequenties naar aanleiding van misstanden?**

**A.**

*1<sup>e</sup> lijn*

- Ik wil graag heel helder maken dat het personeelsbeleid van de dienst niet iets is wat ik in uw Kamer bespreek.
- Uw Kamer voert het gesprek met mij en met mijn collega staatssecretaris: wij zijn verantwoordelijk voor wat er bij de dienst gebeurt en u kunt ons aanspreken wanneer wij zaken op moeten pakken.
- Uw heeft alleen met ons te maken: wij zijn voor u de Belastingdienst.

*2<sup>e</sup> lijn*

- Ik merk dat in toenemende mate ambtenaren worden uitgelicht door uw Kamer.
- Dat vind ik een onwenselijke ontwikkeling. Ambtenaren kunnen zich niet verdedigen in het publieke domein en daarom is terughoudendheid daarover van belang.
- Dat laat onverlet dat wanneer er zaken niet goed gaan dit intern wordt besproken tussen werkgever en werknemer zodat hiervan geleerd kan worden.
- En als er consequenties zijn voor het functioneren, dan is dat ook een vertrouwelijk gesprek tussen werkgever en werknemer. Dat hoort niet thuis in het politieke debat.

## **2. Kamerstukken voor en na reces**

### *Voor AO*

- *N.a.v. verzoek TK sturen we vandaag kort briefje waarin we aangeven dat we helaas nog niet alle vragen kunnen beantwoorden, maar dat we dit gaan doen in één keer als het externe onderzoek door KPMG afgerond is.*

### *Voor reces*

- extern toezicht op de Belastingdienst
- aanpak ontvlechting
- Voortgang Rijnvarenden
- Tweede voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag

### *Later/na reces*

- Eerste voortgangsrapportage jaarplan 2020
- FSV en antwoorden Kamervragen
- Cultuuraanpak
- Onderzoek transformatie dienstverlening fase 1 'probleemstelling'. Fase 2 'handelingsperspectieven' volgt in najaar.
- Aanpak ICT
- Stuiten van verjarende schulden
- Screening bij de douane
- Keuzeregeling berichtenverkeer

### 3. Lijn discriminatie/gebruik nationaliteit/etnisch profileren

- Iedereen in Nederland moet er op kunnen vertrouwen dat zij of hij in gelijke gevallen gelijk behandeld wordt.
- Dit mag nooit ter discussie staan binnen de overheid en dus ook niet binnen de Belastingdienst.
- Etnisch profileren keuren wij ten strengste af. Ook het onderscheid maken op grond van nationaliteit achten wij onwenselijk.
- Daarom is reeds door onze ambtsvoorganger besloten dat nationaliteit, uitgezonderd indien er een expliciete wettelijke grondslag voor is, niet meer te gebruiken ten behoeve van de handhavingstaak van de Belastingdienst.
- Omdat mijn collega staatssecretaris en ik vinden dat alleen al de schijn er nooit mag zijn, besloten wij vorige maand tevens op basis van het advies van dhr. Biemond aangifte te doen van het vermoeden van o.a. beroepsmatige discriminatie bij het OM.
- Of het OM vindt dat er voldoende grond is voor een strafrechtelijk onderzoek naar discriminatie, zal moeten blijken.
- Op korte termijn verwachten wij ook dat de Autoriteit Persoonsgegevens met bevindingen komt in haar onderzoek in hoeverre er sprake is van etnisch profileren binnen de dienst.
- De AP heeft overigens recent nog een **aantal aanvullende vragen** gesteld. Collega van Huffelen zal daar straks nog op in gaan.
- Mocht blijken dat er sprake is van het onjuist gebruik van nationaliteit, dan is dat voor ons natuurlijk aanleiding om te bekijken welke acties er bovenop alle al lopende acties moeten worden ondernomen om dit probleem bij de wortel uit te roeien.

#### **4. Aanvullende vragen onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens naar Toeslagen**

- **Over het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens wil ik u nog het volgende mededelen.**
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft op 3 juni 2020 nog nieuwe vragen gesteld en om informatie verzocht.
- De nadere vragen van de AP hebben geleid tot aanvullend zoekwerk door Belastingdienst/Toeslagen.
- Dit zoekwerk heeft aanvullende informatie opgeleverd voor vragen die de AP eerder heeft gesteld.
- In de aanbiedingsbrief aan de AP is voor de volgende onderwerpen aandacht gevraagd:
  - Meer queryverzoeken gevonden op persoonlijke schijf medewerker
  - Twee documenten gevonden voor casus Genua
  - Er liep nog een oude query met ook nationaliteit erin in een groepspostbus. Deze query is gestopt en Toeslagen onderzoekt nogmaals of er geen oude query's gemist zijn. In nieuwe query's komt nationaliteit in ieder geval niet meer voor.

- De overige vragen van de AP zijn ook beantwoordt en de gevraagde documenten verstrekt.
- De Belastingdienst wil de Autoriteit Persoonsgegevens zo goed mogelijk bedienen.
- Ik realiseer mij ook dat de Autoriteit Persoonsgegevens nieuwe informatie uit oogpunt van integriteit en zorgvuldigheid steeds moet onderzoeken en dat dit effect heeft voor de voortgang.

## **Bij doorvragen**

### Meer queryverzoeken gevonden op persoonlijke schijf medewerker

- Gekeken is naar bestanden die eerder op een persoonlijke schijf van een medewerker stonden en die de medewerker begin 2019 met Belastingdienst/Toeslagen deelde.
- Eerder is hierin gericht gezocht naar specifieke CAF-zaken. Nu is specifiek gezocht naar query's en queryverzoeken.
- De Belastingdienst/Toeslagen heeft op de persoonlijke schijf meer queryverzoeken gevonden die aanleiding kunnen zijn om nader te bekijken.

- Aangezien het voor de Belastingdienst/Toeslagen heeft de Belastingdienst/Toeslagen aangeboden de bestanden gezamenlijk te bekijken.

#### Casus Genua

- Twee van de nieuw aangetroffen queryverzoeken op de persoonlijke schijf van de medewerker hebben betrekking op de casus Genua.
- De Belastingdienst/Toeslagen heeft in januari 2020 desgevraagd aan de AP geantwoord dat er geen documenten bekend waren die op deze casus zien.
- De query's zelf, dan wel de resultaten van de query's, zijn niet aangetroffen.
- Er is een mogelijkheid dat er vervolgacties zijn geweest naar aanleiding van deze (of andere) queryverzoeken, maar dit is door Belastingdienst/Toeslagen niet geconstateerd. De queryverzoeken zijn aan de AP verstrekt.

#### Ontvangst query in groepspostbus

- Voorts heeft een andere medewerker onlangs aangegeven op reguliere basis in een groepspostbus een query te ontvangen;
- De postbus wordt niet gebruikt

- Het is een wekelijkse query van nieuwe aanvragen (vanaf meestal smartphones) die vanaf IP-adressen vanuit bepaalde landen worden gedaan. Nationaliteit is niet de aanleiding, maar komt wel in de query voor.
- Het aanmaken van deze query is onmiddellijk gestopt
- Belastingdienst/Toeslagen onderzoekt opnieuw of er nog query's lopen op basis van oude verzoeken die eerder gemist zijn.
- Er is geborgd dat in nieuwe verzoeken nationaliteit geen kenmerk is.

## Achtergrondinformatie (NIET VOORLEZEN)

- De reactietermijn voor de AP liep af op 12 juni 2020.
- De [ ] IVenD, [ ] heeft op 11 juni 2020 bij de AP verzocht om extra tijd en gekregen, op voorwaarden dat de Belastingdienst wel alvast gedeelten van documenten zou toesturen.
- Op maandag 15 juni 2020 zijn 213 query's aan de AP verzonden.
- Op dinsdag 16 juni 2020, einde dag, zijn de stukken onderhands en in concept aan de AP gestuurd (met toestemming van [ ] TSL).

## 5. Integriteit

- Er lopen verschillende trajecten binnen de dienst om integriteit in den brede explicieter onder de aandacht van medewerkers te brengen en te zorgen dat integer handelen niet voor de overgrote meerderheid, maar voor álle medewerkers de maat der dingen wordt.
- Naast bijvoorbeeld het cultuurtraject onder alle medewerkers, zijn wij in intensief gesprek met de top van de Belastingdienst over dit thema. Gisteren was de top de hele dag bijeen om het te hebben over verbetering.
- Om stappen te zetten, is het van belang dat de cultuur op de werkvloer open en veilig is. Wij hebben de mogelijkheid gecreëerd om ook extern signalen vertrouwelijk te kunnen neerleggen bij de raadspersonen en wij hebben begrepen dat hier ook gebruik van wordt gemaakt.
- We moeten eerlijk zijn: die open en veilige cultuur staat op gespannen voet met de onrust die onder medewerkers is ontstaan na de aangifte bij het OM. Samen met de top van de dienst zetten wij daarom alles op alles om medewerkers duidelijk te maken dat de aangifte die wij deden nadrukkelijk géén aangifte is tegen personen.
- 99,9 procent van al onze mensen zet zich elke dag weer met hart en ziel in voor de goede zaak. Voor hen is het beeld van hun dienst dat nu ontstaan is ongelooflijk vervelend.

## **6. 1043**

### **Vraag/Toezegging:**

1. Omtzigt: Toelichting of er al iets bekend is over andere CAF-zaken? Op welke wijze kunnen we hier meer informatie over krijgen?

**Toezegging:** Op de informatie over andere CAF-zaken kom ik dinsdag tijdens AO op terug.

2. Omtzigt: graag hierover informatie ontvangen over CAF zaken op IB of andere 1043-zaken e.d. dan graag van te voren

**Toezegging:** Als het kan dan gaan we dat doen, maar kan niet beloven dat het gaat lukken voor volgende week dinsdag.

### **Antwoord:**

- In het debat over de Wet hardheidsaanpassing Awir van woensdag 10 juni jl. heeft de heer Omtzigt gevraagd om toe te lichten of er al iets bekend is over andere CAF-zaken met betrekking tot IB-aangiften of dossier 1043 en op welke wijze de kamer hier meer informatie over kan krijgen. Ik heb toegezegd om tijdens dit debat hierop terug te komen.
- Ik begrijp uw behoefte om inzicht te krijgen in andere CAF-zaken en en of daar mogelijk

fouten zijn gemaakt.<sup>z</sup> Zoals u weet zijn we hard aan het werk om boven tafel te krijgen wat hier speelt.

- Ik heb naar aanleiding van uw signaal ook opdracht gegeven om het dossier rondom '1043' binnen de Belastingdienst te onderzoeken.
- Het in kaart brengen van dit onderwerp loopt nog en vraagt tijd. Dit is ook de reden dat het niet gelukt is om vooraf informatie over dossier 1043 naar de kamer te sturen.
- Net als u wil ik weten wat hier speelt. Mocht uit het onderzoek blijken dat er fouten zijn gemaakt door de Belastingdienst of dat er knelpunten zijn, dan zal ik hierover graag in gesprek gaan met uw kamer.
- Ik vraag uw kamer wel om mij tijd en ruimte te gunnen om dit onderzoek zorgvuldig te doen. Ik wil daarom voorstellen om de kamer te informeren over deze zaken in de brief over het fraudebeleid, die in het najaar naar de kamer wordt gestuurd.
- Dit geeft de Belastingdienst de mogelijkheid om dit vraagstuk breder op te pakken en in samenhang te bezien.

## 7. Erf en schenkbelasting

- In 2017 zijn problemen ontstaan bij de schenk- en erfbelasting. Door vertraging in de bouw van een nieuw ICT-systeem konden minder aanslagen worden opgelegd.
- De voorraad aangiften voor de erfbelasting waren hierdoor opgelopen tot vele tienduizenden aangiften, waardoor nabestaanden langer moesten wachten op zekerheid.
- Daarom heeft mijn voorganger maatregelen genomen. Een van die maatregelen houdt in dat voor overlijdens vanaf 1 januari 2017 geen belastingrente meer in rekening wordt gebracht.
- Met man en macht is daarnaast gewerkt aan het terugdringen van de voorraden. Dat is grotendeels gelukt.
- Ook **vordert de bouw van de functionaliteiten** voor het nieuwe ICT-systeem inmiddels gestaag, weliswaar met kostenoverschrijdingen en vertraging.
- De Tweede Kamer is bij brief van 14 mei jl. over de overschrijdingen geïnformeerd. Zij zijn enerzijds veroorzaakt doordat de complexiteit groter bleek en anderzijds door een groot aantal belangrijke procesverbeteringen die nog niet hadden plaatsgevonden.
- Er vindt nu ook een **ADR-onderzoek** plaats naar de ontwikkeling in de raming en realisatie van erfbelasting over de periode 2016 tot en 2018. Daarna onderzoekt de ADR de naleving van de voorgeschreven procedures voor de

aanslagregeling en het afhandelen van bezwaren in de periode 2017 en 2018.

- De uitkomsten van het eerste ADR-onderzoek worden in juli verwacht. Tezamen met de minister streef ik ernaar om na het zomerreces de resultaten met uw Kamer te delen.
- Ook wordt de **fiscaal juridische kwaliteit van de opgelegde aanslagen** gezien. Daar worden **externe vakinhoudelijke experts** voor gevraagd om onderzoek naar te doen.

## 8. FSV: aanvullende Q&A's en achtergrondinformatie

### **Q: Wat is de stand van zaken omtrent de Fraude-aanpak en Fraude Signalerings Voorziening (FSV)?**

**A.**

- U heeft een aantal vragen gesteld over de fraude-aanpak en FSV.
- Ik wil met u doorpraten over FSV en de fraude-aanpak van de Belastingdienst en ik snap dat ik uw geduld op de proef stel. Maar pas als ik meer informatie boven tafel heb kan ik de inhoudelijke antwoorden geven.
- In de brief van 28 april jongstleden zijn wij ingegaan op de problematiek ten aanzien van FSV en welke zaken niet goed zijn gegaan. Helaas hebben wij ook moeten constateren dat nog veel onduidelijk is.
- Op 26 mei jongstleden hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek en daarbij aangegeven dat we het vervolg in twee fases indelen:
  - **De eerste fase** richt zich op het in kaart brengen van het gebruik van FSV en de effecten daarvan op burgers en bedrijven en het bestaan van mogelijke FSV-achtige applicaties, waarbij er tevens direct beheersmaatregelen worden

genomen die ervoor moeten zorgen dat de geconstateerde problemen bij FSV en mogelijke vergelijkbare applicaties niet meer kunnen voorkomen. KPMG heeft als externe en onafhankelijke partij de opdracht gekregen om dit onderzoek te doen.

- **De tweede fase** richt zich op de eventuele negatieve gevolgen van het gebruik van mogelijke FSV-achtige applicaties voor burgers en bedrijven. Tevens zullen wij in deze fase kijken naar de fraudeaanpak van de Belastingdienst en bezien of daar verbeteringen bij nodig zijn.
- Naar aanleiding van de brief van 26 mei jongstleden heeft uw Kamer het verslag van een schriftelijk overleg toegestuurd.
- KPMG heeft inmiddels de eerste concept rapportage van het onderzoek opgeleverd. Dit betreft nadrukkelijk nog een concept. KPMG is op dit moment nog bezig met het afronden van het onderzoek. Zodra KPMG de definitieve rapportage heeft opgeleverd zal ik cf. eerdere toezeggingen het rapport aan de Kamer toesturen.
- Ons streven is om uiterlijk deze zomer een brief te sturen waarin we uw Kamer nader informeren over de conclusies uit fase 1.

**Q: Kunt u bevestigen dat de externe onderzoeker KPMG ook daadwerkelijk inzage heeft gekregen in FSV?**

**A.**

- Ja.
- Zoals ik in de Kamerbrief van 2 maart aan uw Kamer heb laten weten is per 28 februari FSV uit de lucht gehaald, zodat niemand meer toegang heeft tot FSV en de bijbehorende database.
- Inmiddels is besloten om FSV onder strikte voorwaarden voor onderzoeksdoeleinden beschikbaar te maken, zodat zowel de Autoriteit Persoonsgegevens als KPMG inzage kan krijgen in FSV.
- KPMG heeft een verzoek gedaan om inzage te krijgen in FSV en dat verzoek hebben we gehonoreerd. In het definitieve rapport van KPMG zullen zij ingaan op de bevindingen.

## **Achtergrondinformatie FSV**

### **1. Stand van zaken onderzoek KPMG naar FSV en FSV-achtigen**

- Op 26 mei is de Kamer geïnformeerd over de gunning van het onderzoek naar FSV en FSV-achtigen aan KPMG. KPMG is gevraagd om in het onderzoek in te gaan op drie aspecten:
  1. De precieze werking en gebruik van FSV door de diverse dienstonderdelen van de Belastingdienst. Het effect van de precieze werkwijze met FSV voor burgers en bedrijven is hiervan een onderdeel.
  2. Er wordt onderzocht of er met FSV vergelijkbare applicaties en toezichtprocessen bij de Belastingdienst bestaan.
  3. Onder welke condities FSV en eventueel vergelijkbare systemen (weer) kunnen worden ingezet, welke acties er nodig zijn voor deze systemen en de bredere fraudebestrijding bij de Belastingdienst en hoe eventuele alternatieven eruit kunnen zien.Daarnaast lopen in het externe onderzoek van KPMG ook de eerder intern gestarte onderzoeken naar (i) de informatiestromen en fraudemeldpunten en (ii) de waarborgen behandeling fraudesignalen mee.
- De concept rapportage van KPMG is op 18 juni besproken in de Stuurgroep FSV, waar staatssecretaris Toeslagen & Douane onderdeel van is. (*De concept conclusies van KPMG in deze concept rapportage treft u aan onder 2.*) Deze rapportage is aan het kerndepartement en de Belastingdienst voorgelegd voor een toets op feitelijke onjuistheden en redactioneel commentaar.
- KPMG levert 23 juni een nieuwe versie op.
- Het doel is om in de zomer een Kamerbrief aan de Kamer toe te sturen over FSV met de rapportage van KPMG bijgevoegd.

### **2. Voorlopige concept conclusies van KPMG (d.d. 18 juni)**

- KPMG heeft in de Stuurgroep FSV van 18 juni haar voorlopige conclusies gedeeld.
- Deze conclusies zijn nog in concept en kunnen mogelijk nog wijzigen in de definitieve versie van het rapport. Het advies is daarom om tijdens het AO procedureel te antwoorden op eventuele vragen door te verwijzen naar de brief in de zomer en nog niet in te gaan op deze conclusies.
- Deze concept conclusies zijn hieronder integraal opgenomen.
- Concept conclusies t.a.v. FSV:
  1. Burgers en bedrijven met een FSV-registratie lijken niet direct en systematisch te zijn onderworpen aan verscherpt toezicht en/of aanvullende controles. Dit geldt voor alle onderzochte directies (MKB, P, T);
  2. Wel konden bepaalde subpopulaties in FSV directe financiële consequenties ervaren doordat bij deze subjecten in FSV 'fraude', 'dader' en 'medeplachtige' kon worden aangegeven (T);
  3. Er werd niet altijd voldaan aan de beginselen van de AVG en daarmee werd niet altijd in lijn met de AVG gehandeld. Dit geldt evenzo voor het voldoen aan de BIO (en voorheen BIR);
  4. Gedefinieerde toezichtsprocessen o.b.v. risico-signalen werden niet eenduidig gevolgd (processen op papier vs. werkelijkheid, ook wel: discrepantie opzet-bestaan-werking);
  5. Stopzetting FSV terecht besluit; beleidsmatige keuzes over vervolg fraudeaanpak moeten leidend zijn voor toezichtsprocessen (zie rechterkolom).
- Concept conclusies t.a.v. overige risicoselectieprocessen (FSV-achtigen):
  1. Huidige vastlegging van processen-, systeem- en gegevenslandschap is onvoldoende helder om een eenduidige lijst met risicoselectie-processen samen te stellen;
  2. Aan de hand van ons selectiekader is een beperkt aantal risicoselectieprocessen geïdentificeerd die geclassificeerd zijn als 'FSV-achtig risicoselectieproces';
  3. Niet overal wettelijke grondslag voor rechtmatige verwerking, in lijn met bevindingen inzake FSV;
    - a. Gebruik tekstvelden voor subjectieve risicosignalen te riskant;
    - b. DF&A heeft verdere borging van risicomodellen en schoning van kopieën/downloads, e.d. in gang gezet;
  4. Noodzakelijk inhaalslag t.a.v. diverse ontbrekende GEB's en hieruit voortvloeiende beheersingsmaatregelen nu onderhanden.

- Concept conclusies t.a.v. waarborgen en toekomstig gebruik
  1. Aanwezige waarborgen
    - a. Waarborgen naleving BIO waren ontoereikend;
    - b. Accurate toewijzing van autorisaties ('can do') en logging van gebruik ('did do') ontbraken, waardoor mutatie- en exportrechten zijn mogelijk onrechtmatig gebruikt.
  2. Conditie toekomstig gebruik
    - a. Systematische analyse op subjectieve risicosignalen en selectie o.a. met tooling – in aanvulling op reeds onderhanden 'veegactie';
    - b. Analyse uitvoeren op risicomodellen en overige selectiesystemen/processen ter validatie van geschiktheid selectie voor middel/werkstroom en voor identificatie en verwijdering van eventueel aanwezige selectiebias;
    - c. Uitwerking fraudeaanpak in governance & uniforme toetsbare processen en procedures;
    - d. BD-brede applicatie(s) inrichten met gedegen waarborgen, waaronder inregelen stringente IT-beheersingsmaatregelen (o.a. autorisaties, gegevenscontroles, logging, e.d.);
    - e. Toevoegen procesmonitoring in risicoselectie-processen.

### 3. Inzage KPMG in FSV

- KPMG heeft op 22 juni een verzoek gedaan aan de Belastingdienst voor een aantal queries en om inzage te krijgen in FSV. Het doel is om de bevindingen mee te nemen in de nieuwe versie van de rapportage op 23 juni. Indien dit niet lukt zullen de bevindingen op 25 juni worden gepresenteerd aan de stuurgroep FSV en in een latere versie worden meegenomen.
- Het doel is om inzicht te krijgen in:
  - De registratie van nationaliteiten in de vrije tekstvelden van FSV
  - Het aantal subjecten in FSV
  - Het aantal records met de fraude-optie aangevinkt
  - Het aantal records met de 1x1-optie aangevinkt
  - Het aantal autorisaties, incl. splitsing per directie
- FSV en de bijbehorende database zijn voor onderzoeksdoeleinden op vrijdag 12 juni weer in de lucht gebracht. I.v.m. de deadline van KPMG om de eerste concept rapportage in de week van 15 juni op te leveren is door KPMG besloten de bevindingen n.a.v. inzage in FSV pas in de volgende versie (met opleverdatum 23 juni) mee te nemen.
- Door de Belastingdienst zijn waarborgen getroffen voor het veilig toegang kunnen verlenen aan de Autoriteit Persoonsgegevens en KPMG. Deze waarborgen zijn getoetst en akkoord bevonden door de  en de 
  - Derden (AP, KPMG, ADR, <>) krijgen geen rechtstreekse toegang tot de applicatie en/of de gegevens. Het hebben van een Belastingdienst account is nl randvoorwaardelijk en dat is voor externe partijen niet mogelijk. Derden kunnen meekijken op het beeldscherm van een geautoriseerde medewerker.
  - De applicatie en database zijn beschikbaar gesteld in een afgeschermd omgeving waarbij toegang via tweetransraket geregeld is. Toegang tot de omgeving wordt verleend door de  Daarna kan toegang tot de applicatie (en de gegevens) verleend worden door een systeembeheerder van FSV. Daarbij moet uiteraard de systeembeheerder eerst zelf toegang krijgen tot de afgeschermd omgeving. Zonder toegang tot de afgeschermd omgeving kan een medewerker geen toegang krijgen tot de applicatie en/of de gegevens. Ook al heeft die medewerker autorisaties in FSV.
  - Na afloop van het onderzoek wordt de toegang tot de afgeschermd omgeving weer ingetrokken.

## 9. Spreeklijn Box 3 en aanvullende Q&A's

- Voorzitter, dan nu box 3.
- Mijn voorganger heeft vorig jaar de contouren geschetst van een **aanpassing van box 3**.
- Hierdoor zouden **spaarders worden ontzien**.
- Maar gaandeweg is duidelijk geworden dat ook het nieuwe stelsel, **nieuwe onevenwichtigheden** zou brengen. Met name voor beleggers.
- Tijdens het vorige AO kwam de vraag op of ik het voorstel van mijn voorganger wil **heroverwegen**.
- Ik heb hier de afgelopen tijd, naast het andere werk, goed over **nagedacht**.
- Net als mijn voorganger zie ik de **noodzaak** om op korte termijn iets te **veranderen** aan box 3.
- Ik werk daarom aan een **alternatief**.
- Het uitgangspunt van dat alternatief is het ontzien van mensen met **kleinere vermogens**.
- Hoe het er exact uit komt te zien, daarvoor heb ik nog wat meer tijd nodig.
- Over het **verleden van box 3** speelt de vraag of mensen recht hebben op **compensatie** op grond van het EVRM-recht.
- Daarover heb ik een **advies** van juridische deskundigen en een **rapport** van het CPB naar uw Kamer gestuurd.
- Helaas is op basis van deze stukken **niet eenduidig** vast te stellen of er sprake is van een schending van het eigendomsrecht van het EVRM en welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden.
- Een beslissing om wel of niet te compenseren kan ik **op basis van deze adviezen** daarom niet nemen.
- Het gaat hier om **complexe materie** en om de juiste beslissing te kunnen nemen moet nader onderzoek gedaan worden.
- Dit **onderzoek loopt** en wordt in de zomerperiode afgerond.

- In het **najaar** zal ik de resultaten van het onderzoek met uw Kamer delen.

### **Q&A's BOX 3**

#### **Vraag**

De adviezen van de juridische deskundigen en het CPB zijn toch duidelijk. Zij geven aan dat het EVRM-recht de Staat vraagt om belastingplichtigen financieel tegemoet te komen. Waarom moet u nog nader onderzoek doen en laat u deze adviezen liggen? Waarom compenseert u niet gewoon?

#### **Antwoord:**

- De Hoge Raad heeft in arresten over box 3 een rechtsregel geformuleerd waarmee schending van het EVRM recht kan worden vastgesteld, maar heeft deze schending zelf niet vastgesteld.
- Mijn voorganger heeft daarom het CPB en drie juridische deskundigen gevraagd om te onderzoeken of er sprake is van schending van het EVRM-recht en welke gevolgen daaraan moeten worden verbonden.
- Helaas is op basis van het advies van de juridische deskundigen in samenhang met de notitie van het CPB niet eenduidig vast te stellen of er sprake is van een schending en welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden.
- Een beslissing om wel of niet te compenseren kan ik enkel op basis van deze adviezen daarom niet nemen.
- Het gaat hier om complexe materie en om de juiste beslissing te kunnen nemen, moet ik nader onderzoek doen.
- De complexiteit blijkt ook duidelijk uit het niet eenduidige beeld van de arresten en de adviezen.

- Het onderzoek loopt en wordt in de zomerperiode afgerond.
- In het najaar zal ik de resultaten van het onderzoek met de Kamer delen.

### **Vraag**

In u brief van 24 april jl. geeft u aan dat u nog niet duidelijk kan maken hoe u gaat compenseren, maar u kunt toch al wel aangeven dat u gaat compenseren en later terugkomen op het hoe?

### **Antwoord:**

- In de brief van 24 april jl. heb ik aangegeven dat ik door de complexiteit van het vraagstuk tijd nodig heb om onderzoek te doen om te kunnen beslissen om wel of niet te compenseren.
- Op basis van het advies van de juridische deskundigen en de notitie van het CPB is het namelijk niet eenduidig vast te stellen of er sprake is van een schending van het EVRM-recht en welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden.
- Het gaat hier echt om complexe materie en om de juiste beslissing te kunnen nemen, moet ik nader onderzoek doen.
- Dit onderzoek loopt en wordt in de zomerperiode afgerond.
- In het najaar zal ik de Kamer nader informeren over de resultaten van het onderzoek.

### **Vraag**

In april heeft u een rapport van juridische deskundigen en de notitie van het CPB naar ons gestuurd, dat gaat over box 3 in

de jaren 2013 – 2016. Gaat u de kabinetsreactie voor het zomerreces naar de Kamer te sturen, zoals wij hebben gevraagd?

**Antwoord:**

- In de meegestuurde brief bij de adviezen heb ik aangegeven dat op basis van het advies van de juridische deskundigen en de notitie van het CPB het niet eenduidig is vast te stellen of er sprake is van een schending van het EVRM-recht en welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden.
- Het gaat om complexe materie en om de juiste beslissing te kunnen nemen, moet ik nader onderzoek doen.
- Dit onderzoek loopt en wordt in de zomerperiode afgerond.
- De Kabinetsreactie zal daarom zoals eerder aangekondigd in het najaar volgen.

**Vraag**

U heeft het rapport van de juridische deskundigen en de notitie van het CPB over de box 3-heffing in 2013-2016 al enige tijd geleden (24 april jl.) naar de Kamer gestuurd. U heeft in de meegestuurde brief aangegeven nader onderzoek te moeten doen. Waar staat u met dit onderzoek en hoelang gaat dit onderzoek nog duren?

**Antwoord:**

- Het onderzoek zoals aangekondigd in de brief van 24 april jl. loopt en wordt in de zomerperiode afgerond.
- De kabinetsreactie zal in het najaar volgen.
- Deze tijd heb ik nodig omdat het hier gaat om een complex vraagstuk waar zorgvuldig onderzoek naar gedaan moet worden.
- Omdat het onderzoek nog loopt kan ik nu geen uitspraken doen over inhoudelijke elementen uit het onderzoek.

## **Doorvragen**

Het kan toch niet zo zijn dat u zolang nodig heeft voor dit onderzoek en al die belastingplichtigen in onzekerheid laat. Waarom duurt het onderzoek zo lang?

- Ik snap dat belastingplichtigen behoefte hebben aan duidelijkheid. En die wil ik ook bieden.
- Ik verzeker u dat ik mijn uiterste best doe om het onderzoek zo snel en zorgvuldig mogelijk uit te voeren.
- Door de complexiteit van het vraagstuk vergt dit onderzoek helaas de nodige tijd.
- Ik kan u wel toezeggen dat het onderzoek in de zomer wordt afgerond, waarna de kabinetsreactie in het najaar zal volgen.

## **10. Lijstje 'ingeslagen torpedo's' sinds 4 maart**

- E-herkenning
- FSV
- Rapport ADR dat AVG nog niet op orde is
- Niet tijdig schonen nationaliteit in selectiemodellen/risicoregels
- E-commerce niet haalbaar januari 2021
- Betalingskorting VPB niet mogelijk per 2021 af te schaffen
- Stuiten verjarende schulden
- ICT oplossing Erf schenk vertraagd en veel duurder
- Vervolgingskosten (nadere uitleg)
- Verkeerde huishoudverklaring met huurverhoging tot gevolg en datalek
- Toeslagen: aanvallen dossierbeoordeling en commissie van Wijzen
- Toeslagen: medewerkers CAF nog werkzaam bij herstel
- Toeslagen: medewerkers 'bedongen' geen gevolgen bij meewerken aan ADR-onderzoek

## **11. Ondernomen acties na AO 4 maart**

## 12.Factsheet toegevoegde middelen voorjaarsnota

- Afgelopen voorjaarsnota heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor compensatie aan ouders, de problematiek rond Toeslagen, verbeteren dienstverlening Belastingtelefoon en het op orde houden van de IV-capaciteit, bezwaar- en invorderingsprocessen bij de Belastingdienst.
- Hieronder vindt u een uitsplitsing naar de onderwerpen waar de middelen voor bedoeld zijn in een beknopte tabel (uit de 1<sup>e</sup> suppletoire begroting) en een uitgebreide tabel. Tevens is de tekst uit de 1<sup>e</sup> suppletoire begroting gevoegd.
- Naast Toeslagen, gaat er relatief veel geld naar het op orde brengen van cruciale processen, en een kleiner deel voor het verbeteren van de dienstverlening (waarbij onder dit kopje deels ook reparatie valt, bijv om bezwaarafhandeling binnen wettelijke kaders te krijgen).
- Hiernaast is goed om te beseffen dat er GEEN geld is uitgetrokken voor meer toezicht of meerjarige implementatie ketenplannen, waar de Kamer bij eerdere AO's aandacht voor heeft gevraagd.

| Belastingdienst op orde (bedragen x € mln.) |                                                        |      |      |      |      |      |      |        |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|--------|
| Nr.                                         | Onderwerp                                              | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | Struc. |
| A                                           | Toeslagen (compensatie ouders en uitvoeringskosten)    | 235  | 175  | 90   | –    | –    | –    |        |
|                                             | <i>waarvan compensatie ouders</i>                      | 200  | 120  | 70   |      |      |      |        |
|                                             | <i>waarvan uitvoeringskosten</i>                       | 35   | 55   | 20   |      |      |      |        |
| B1                                          | Herstellen Toeslagen                                   | 80   | 131  | 149  | 140  | 131  | 130  | 130    |
| B2                                          | Verbeteren dienstverlening Belastingdienst             | 61   | 78   | 75   | 78   | 68   | 62   | 62     |
| B3                                          | Borging stabiliteit cruciale processen Belastingdienst | 111  | 240  | 227  | 233  | 217  | 182  | 182    |

| Nr.                                                              | Onderwerp                                                                                        | 2020       | 2021       | 2022      | 2023 | 2024 | 2025 | Struc |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------|------|------|------|-------|
| <b>A. Toeslagen (compensatie ouders en herstelacties)</b>        |                                                                                                  |            |            |           |      |      |      |       |
| 1                                                                | CAF-compensatie, Donner II, "pauzeknop invordering" en Uitvoeringscommissie & Hulp bij Rechtgang | 200        | 120        | 70        |      |      |      |       |
| 2                                                                | Toeslagen II: herstelacties - Voorlopige reeks ivm scenario's reikwijdte herstelacties           | 35         | 55         | 20        |      |      |      |       |
| <b>Generale dekking voor compensatie ouders en herstelacties</b> |                                                                                                  | <b>235</b> | <b>175</b> | <b>90</b> |      |      |      |       |

| <b>B. Belastingdienst op orde</b>   |                                                                                | 2020      | 2021       | 2022       | 2023       | 2024       | 2025       | Struc      |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Blok 1: Herstellen Toeslagen</b> |                                                                                | <b>80</b> | <b>131</b> | <b>149</b> | <b>140</b> | <b>131</b> | <b>130</b> | <b>130</b> |
| 3                                   | Toeslagen I: maatwerk en structurele verbetering                               | 40        | 70         | 93         | 94         | 88         | 87         | 87         |
| 4                                   | Toeslagen III: duurzame alternatieven voor toeslagenstelsel                    | 2         | 3          | 3          | 3          |            |            |            |
| 5                                   | Transitie en versterking Belastingdienst, Toeslagen, Douane en Kerndepartement | 15        | 35         | 30         | 20         | 20         | 20         | 20         |
|                                     | btw e-commerce                                                                 | 23        | 23         | 23         | 23         | 23         | 23         | 23         |

| <b>B. Belastingdienst op orde</b>         |                                                                                               | 2020      | 2021      | 2022      | 2023      | 2024      | 2025      | Struc     |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Blok 2: Verbeteren dienstverlening</b> |                                                                                               | <b>61</b> | <b>79</b> | <b>75</b> | <b>78</b> | <b>68</b> | <b>62</b> | <b>62</b> |
| 6a                                        | Dienstverlening en cultuur: de menselijke maat in de BD-organisatie ( <i>bestedingsplan</i> ) | 4         | 8         | 6         | 6         | 6         |           |           |
| 6b                                        | Dienstverlening en cultuur: Implementatie menselijke maat t.b.v. burgers                      | 2         | 5         | 8         | 8         | 0         | 0         | 0         |
| 7                                         | Belastingtelefoon: "visitekaartje" & bereikbaarheid                                           | 30        | 43        | 39        | 40        | 37        | 37        | 37        |
| 8a                                        | Versterken keten en wegwerken achterstanden: Bezwaar Particulieren en MKB                     | 19        | 18        | 17        | 19        | 19        | 19        | 19        |
| 8b                                        | Versterken keten en wegwerken achterstanden: Schenk en Erf                                    | 6         | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         |

| <b>B. Belastingdienst op orde</b>              |                                                                                                                                        | 2020       | 2021       | 2022       | 2023       | 2024       | 2025       | Struc      |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Blok 3: Borgen stabiliteit cruciale pro</b> |                                                                                                                                        | <b>111</b> | <b>240</b> | <b>227</b> | <b>233</b> | <b>217</b> | <b>182</b> | <b>182</b> |
| 9                                              | Stabiliteit en continuïteit uitvoeringscapaciteit: CAP (Centrale Administratieve Processen) - zekerstellen inning belastingontvangsten | 17         | 24         | 36         | 60         | 60         | 60         | 60         |
| 10                                             | Intensiveren en versnellen Informatievoorziening (IV) - Personeel & Materieel ( <i>inclusief Bestedingsplan IV-vernieuwing</i> )       |            |            |            |            |            |            |            |
|                                                | materieel                                                                                                                              | 23         | 49         | 37         | 16         | 32         | 50         | 50         |
|                                                | personeel                                                                                                                              | 65         | 72         | 65         | 61         | 50         | 58         | 58         |
|                                                | IV-vernieuwing ( <i>bestedingsplan</i> )                                                                                               | 10         | 67         | 69         | 63         | 52         | 12         | 12         |
| 11                                             | Ketenplannen - Loonheffing en Gegevens                                                                                                 | 5          | 5          |            |            |            |            |            |
| 12                                             | Vernieuwing generieke processen excl IV ( <i>Bestedingsplan</i> )                                                                      | 1          | 7          | 5          | 21         | 21         | 2          | 2          |
| 13                                             | Managementinformatie & risicomanagement ( <i>bestedingsplan</i> )                                                                      |            | 7          | 3          |            |            |            |            |
| 14                                             | Bedrijfsvoeringssystemen ( <i>bestedingsplan</i> )                                                                                     | 10         | 16         | 13         | 10         | 1          |            |            |

## Bijlage tekst 1e suppletoire begroting

De Belastingdienst is samen met andere uitvoeringsorganisaties een belangrijk gezicht van de overheid voor burgers en bedrijven. Door opgestapelde ambities, lastige uitvoerbaarheid van complexe wetgeving, verouderde en weerbarstige ICT-systemen en toenames in aantallen burgers en bedrijven staat de Belastingdienst onder druk. Hierbij is door de ontwikkelingen rond de kinderopvangtoeslag het vertrouwen in de dienst geschaad. Er is dan ook veel werk te verzetten bij de Belastingdienst, zodat de dienstverlening aan burgers en bedrijven weer op een passend niveau kan worden gebracht (zie de Kamerbrief «Aanpak problemen Belastingdienst, Douane en Toeslagen» van 27 februari1).

Daarom heeft het kabinet besloten om de onderdelen Douane en Toeslagen te ontvlechten van de Belastingdienst en twee staatssecretarissen aan te stellen om de besturing van de Belastingdienst te versterken (zie de Kamerbrief «Versterking besturing Belastingdienst» van 11 januari2). We willen een Belastingdienst die betrouwbaar, benaderbaar en behulpzaam is. De Belastingdienst moet daarom vertrouwen herwinnen en schade herstellen, de dienstverlening naar het hogere gewenste niveau brengen, de capaciteit in lijn brengen met het gevraagde werk en de ICT-systemen vernieuwen. Hiernaast moeten nieuwe incidenten zoveel mogelijk worden voorkomen door de management- en stuurinformatie op orde te brengen. De nabije toekomst van de Belastingdienst zal derhalve in het teken staan van 'herstellen, verbeteren en borgen stabiliteit'.

Het weer op orde krijgen van de Belastingdienst, heeft budgettaire consequenties, die op te splitsen zijn in de volgende onderdelen:

| Belastingdienst op orde (bedragen x € mln.) |                                                        |      |      |      |      |      |      |        |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|--------|
| Nr.                                         | Onderwerp                                              | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | Struc. |
| A                                           | Toeslagen (compensatie ouders en uitvoeringskosten)    | 235  | 175  | 90   | –    | –    | –    |        |
|                                             | <i>waarvan compensatie ouders</i>                      | 200  | 120  | 70   |      |      |      |        |
|                                             | <i>waarvan uitvoeringskosten</i>                       | 35   | 55   | 20   |      |      |      |        |
| B1                                          | Herstellen Toeslagen                                   | 80   | 131  | 149  | 140  | 131  | 130  | 130    |
| B2                                          | Verbeteren dienstverlening Belastingdienst             | 61   | 79   | 75   | 78   | 68   | 62   | 62     |
| B3                                          | Borging stabiliteit cruciale processen Belastingdienst | 111  | 240  | 227  | 233  | 217  | 182  | 182    |

### A. Compensatie ouders:

Zoals aangegeven in de 'Kabinetsreactie op het eindrapport van de Advies commissie Uitvoering Toeslagen, het rapport van de ADR en het Zwartboek3' van 13 maart, worden middelen beschikbaar gesteld om de gevolgen van een onredelijk hard toeslagenstelsel zo veel mogelijk te repareren. Dit betreft cumulatief over de jaren 2020, 2021 en 2022 € 390 mln. voor compensatie aan ouders en cumulatief € 110 mln. voor de uitvoeringskosten ervan door Toeslagen.

### B. Belastingdienst op orde:

Dit betreft drie actielijnen voor het herstellen, verbeteren en borgen om de Belastingdienst op orde te krijgen.

1. Herstellen toeslagen – herstellen wat fout ging, zorgen dat dat in de toekomst niet meer kan gebeuren en alternatieven voorbereiden. Betreft een herziening van de uitvoeringsprocessen voor Toeslagen, waarbij bereikbaarheid, behulpzaamheid en betrouwbaarheid de nieuwe norm worden. Daarnaast zijn de kosten voor de ontvlechting van de Belastingdienst hierin opgenomen.

2. Verbeteren dienstverlening – burgers en bedrijven moeten op de dienstverlening van de Belastingdienst kunnen vertrouwen. Dit betreft een impuls voor de bereikbaarheid en klantgerichtheid van de Belastingtelefoon en tijdige afhandeling van bezwaren en aangiften voor Erf- en Schenkbelasting. Daarnaast wordt gestart met een cultuurtraject binnen de Belastingdienst.

3. Borgen stabiliteit cruciale processen - nieuwe problemen moeten worden voorkomen door de druk op cruciale onderdelen van de Belastingdienst te verlagen en de uitvoeringscapaciteit op een gelijk niveau te houden. Dit geldt met name voor de belastinginning en de ICT-dienstverlening



## **2. 1043**

**Steller:**        **Omtzigt**  
**Partij:**        **CDA**

### **Vraag/Toezegging:**

1. Omtzigt: Toelichting of er al iets bekend is over andere CAF-zaken? Op welke wijze kunnen we hier meer informatie over krijgen?

**Toezegging:** Op de informatie over andere CAF-zaken kom ik dinsdag tijdens AO op terug.

2. Omtzigt: graag hierover informatie ontvangen over CAF zaken op IB of andere 1043-zaken e.d. dan graag van te voren

**Toezegging:** Als het kan dan gaan we dat doen, maar kan niet beloven dat het gaat lukken voor volgende week dinsdag.

### **Antwoord:**

- In het debat over de Wet hardheidsaanpassing Awir van woensdag 17 juni jl. heeft de heer Omtzigt gevraagd om toe te lichten of er al iets bekend is over andere CAF-zaken met betrekking tot IB-aangiften of dossier 1043 en op welke wijze de kamer hier meer informatie over kan krijgen. Ik heb toegezegd om tijdens dit debat hierop terug te komen.

- Ik begrijp uw behoefte om inzicht te krijgen in andere CAF-zaken en of daar mogelijk fouten zijn gemaakt. Zoals u weet zijn we hard aan het werk om boven tafel te krijgen wat hier speelt.
- Ik heb naar aanleiding van uw signaal ook opdracht gegeven om het dossier rondom '1043' binnen de Belastingdienst te onderzoeken.
- Het in kaart brengen van dit onderwerp loopt nog en vraagt tijd. Dit is ook de reden dat het niet gelukt is om vooraf informatie over dossier 1043 naar de kamer te sturen.
- Net als u wil ik weten wat hier speelt. Mocht uit het onderzoek blijken dat er fouten zijn gemaakt door de Belastingdienst of dat er knelpunten zijn, dan zal ik hierover graag in gesprek gaan met uw kamer.
- Ik vraag uw kamer wel om mij tijd en ruimte te gunnen om dit onderzoek zorgvuldig te doen. Ik wil daarom voorstellen om de kamer te informeren over deze zaken in de brief over het fraudebeleid, die in het najaar naar de kamer wordt gestuurd.
- Dit geeft de Belastingdienst de mogelijkheid om dit vraagstuk breder op te pakken en in samenhang te bezien.

**Steller:** ...

**Partij:** ...

**Vraag:**

Wat is 1043?

**Antwoord:**

- De projectcode 1043 ziet op de projectmatige behandeling van het thema systeemfraude in de inkomensheffing.
- Bij systeemfraude wordt, door middel van onjuiste gegevens, misbruik gemaakt van het systeem om ten onrechte geldbedragen in de vorm van voorlopige aanslagen of definitieve aanslagen te ontvangen.
- Deze code wordt gebruikt om aangiften, waar mogelijk sprake is van systeemfraude, te kunnen routeren naar de behandelteams
- Deze codes wordt gebruikt voor tijd- en werkregistratie.

**Steller:** ...

**Partij:** ...

**Vraag:**

Hoe kom je aan projectcode 1043?

**Antwoord:**

- Iedere ingediende aangifte IH wordt door de selectiemodule gehaald.
- Voor een aangifte kan dan een behandelvoornemen worden opgenomen d.m.v. de aanduiding "uitworp gewenst".
- Dit behandelvoornemen d.m.v. de aanduiding "uitworp gewenst" wordt AKI genoemd, deze afkorting staat voor ABS Klant informatie.
- Voor de beoordeling en de behandeling van aangiften, die behoren tot het project 1043 wordt gebruik gemaakt van twee AKI's, namelijk: AKI 1043 en AKI 1044.
- AKI 1043 staat voor "vermoedelijk" georganiseerde fraude en AKI 1044 is voor aangiften van belastingplichtigen waarvan de fiscaal dienstverlener in een strafrechtelijk onderzoek is betrokken.

**Steller:** ...

**Partij:** ...

**Vraag:**

Hoe kom je van de projectcode 1043 af?

**Antwoord:**

- Als een aangifte als gevolg van een geconstateerde systeemfraude wordt gecorrigeerd, wordt als follow up een behandelvoornemen opgenomen (AKI 1043 of 1044) voor de beoordeling van de aangiften van de vijf volgende belastingjaren.
- De AKI blijft dus vijf jaar actief.
- Als een belastingplichtige binnen vijf jaar een correcte aangifte indient, wordt de AKI 1043 of 1044 verwijderd.

### **3. Alternatieve Uitvoerders**

#### Factsheet

- De Belastingdienst staat voor een grote veranderopgave. De verouderde ICT, de vernieuwingsopgave en het implementeren van nieuw beleid vragen een grote inspanning. Uitgangspunt daarbij is dat bestaande taken effectief en efficiënt (blijven) worden uitgevoerd en dat nieuwe taken die voortvloeien uit beleids- en wetswijzigingen goed in de uitvoering worden geïmplementeerd.
- Vanwege deze grote opgave heeft ABDTopconsult in opdracht van de driehoek in 2019 onderzocht welke taken of werkzaamheden van de Belastingdienst door andere uitvoerders verricht zouden kunnen worden.
- ABDTopconsult constateerde dat de uitvoeringsopgave voor de Belastingdienst de afgelopen decennia uitgebreid is met een groot aantal fiscale, niet-fiscale en duale taken, waaronder uitvoeringsactiviteiten voor derden (andere departementen). Deze taken wijken af van de primaire taak van de BD: heffen en innen van belastingen.
- Alhoewel op zichzelf gezien de benodigde uitvoeringscapaciteit voor elk van de taken in veel gevallen beperkt is, zorgen alle taken bij elkaar genomen voor additionele organisatorische en uitvoeringstechnische complexiteit en vragen zij (veel) politiek-bestuurlijke aandacht.

- Tegen deze achtergrond adviseren de onderzoekers om de vraag welke taken door andere uitvoerders verricht zouden moeten te beantwoorden met teruggaan naar de kerntaak van de BD.
- De primaire kerntaak van de Belastingdienst - het heffen en innen van belastingen (en premies volksverzekeringen) - ten behoeve van de financiering van overheidsuitgaven zou hierbij leidend moeten zijn. Dit vereist een versterking van de focus van de Belastingdienst op haar kerntaken. Alle hiervan afgeleide taken zouden zoveel als mogelijk bij andere uitvoerders belegd moeten worden. Zeker daar waar er in een keten al een uitvoerder is die bepaalde werkzaamheden uitvoert.
- U heeft alle aanbevelingen van ABDTopconsult overgenomen en aan de implementatie wordt momenteel gewerkt.
- Het 'nee, tenzij' beleid ten aanzien van niet-fiscale taken is in werking. Dit betekent dat alle nieuwe verzoeken tot uitvoering van niet-fiscale taken door de Belastingdienst eerst getoetst moeten worden aan het afwijkingskader om vast te stellen of er sprake is van een van de uitzonderingsgronden van het 'nee, tenzij' beleid.

**Q: Welke aanbevelingen uit het rapport 'Back to Basics' heeft u overgenomen?**

**A:**

- Ik heb besloten alle aanbevelingen uit dit rapport over te nemen.
- Dit betekent dat voor alle nieuwe verzoeken tot uitvoering van niet-fiscale taken het 'nee, tenzij' beleid van toepassing is.
- En voor zogeheten duale belastingen (belastingen waarbij de heffing/inning nevens geschikt is aan het beleidsdoel) bekeken moeten worden welke uitvoeringsinstantie het meest geschikt is om deze taak uit te voeren.

#### **4. Onderzoek Dalend Toezicht**

##### *Factsheet onderzoek*

- De Kamer heeft in meerdere debatten en overleggen zorgen geuit over het **dalende niveau van toezicht achteraf** (*o.a. boekenonderzoek*) door de Belastingdienst.
- In het AO Belastingdienst van 4 maart jl. heeft u **het lid Nijboer** de toezegging gedaan de Kamer in het **Jaarplan 2021 Belastingdienst** te informeren over het dalende niveau van toezicht achteraf.
- U heeft daarbij aangegeven **ook te kijken** naar de mogelijkheid om **de reeds beschikbare capaciteit** anders in te zetten.
- DGBD en DGFZ doen gezamenlijk onderzoek naar het niveau van toezicht achteraf.
- Dit onderzoek moet **inzicht** geven **in de oorzaken** van het dalende niveau toezicht en leidt tot **een advies m.b.t een acceptabel niveau van toezicht** voor de 4 grote middelen (*loonheffing, inkomstenbelasting, omzetbelasting en vennootschapsbelasting*).
- Op basis van de **eerste resultaten** van het onderzoek wordt **een passage** in het **Jaarplan 2021** opgenomen.
- In **Q4 van dit jaar** wordt het **onderzoeksrapport** opgeleverd.

- De uitvoerings- en toezichtsstrategie laat zich in één zin samenvatten: we streven er naar dat burgers en bedrijven bereid zijn uit zichzelf (fiscale) regels na te leven, zonder dwingende en kostbare acties van de Belastingdienst. Deze strategie moet zorgen voor borging van de continuïteit van belastingopbrengsten.
- De strategie is er op gericht om:
  - een omgeving te creëren waarin het maken van fouten zoveel mogelijk wordt voorkomen;
  - het burgers en bedrijven gemakkelijk te maken juiste aangiften te doen, en
  - naleving af te dwingen als burgers en bedrijven regels bewust niet willen naleven of frauderen.
- De Belastingdienst speelt hierbij in op maatschappelijke ontwikkelingen en maakt op basis van het inzicht in het niveau van naleving en de oorzaken van niet-naleving (houding en gedrag van belastingplichtigen) keuzes over de inzet van een adequate mix van instrumenten.
- Hiermee wordt niet-naleving tegengegaan en zorgt de Belastingdienst ervoor dat burgers en bedrijven die de (fiscale) regels naleven dat ook blijven doen, rekening houdend met de beschikbare capaciteit.
- Verschillende instrumenten dienen daarbij verschillende doelen, zoals het informeren van burgers en bedrijven, het bevorderen van zelfredzaamheid, het motiveren om regels na te leven en het achteraf corrigeren van bewuste niet-naleving.
- De Belastingdienst probeert zoveel mogelijk proactief en in de actualiteit te handelen en problemen te voorkomen. Dat is veel effectiever en efficiënter dan reactief te zijn.

**Q: Kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met de toezegging dat hij gaat onderzoeken of de beschikbare middelen voor toezicht anders ingezet kunnen worden?**

**A:**

- Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar het niveau van toezicht achteraf door de Belastingdienst.
- Uw Kamer wordt, overeenkomstig mijn toezegging gedaan aan het lid Nijboer, in het Jaarplan 2021 geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek.

## **5. Melding onterechte intrekkingenbeschikking toeslagen**

### **Aanleiding**

Begin juni zijn ongeveer 45.000 onterechte beschikkingen voor toeslagjaar 2020 verstuurd naar burgers. Deze beschikkingen hebben geen financiële consequenties.

### **Kern**

- Op de beschikkingen staat dat de toeslag voor 2020 is ingetrokken (en op 0 euro is gesteld) terwijl er nooit een formele beschikking met recht en toekenning is geweest. Het betreft alle 4 de toeslagregelingen: kinderopvang, kindgebonden budget, huur en zorg.
- Specifiek gaat het om 45.805 beschikkingen die naar 44.958 burgers zijn verstuurd.
- De beschikking is onjuist: er is over 2020 geen formele beschikking geweest, dus kan deze toeslag ook niet ingetrokken worden. Inhoudelijk gezien klopt het wel dat deze groep geen recht heeft op een toeslag en de toeslag dus op 0 euro gesteld is.
- Deze damage heeft geen financiële gevolgen voor de burger. Zij hebben immers geen toeslag gehad en hoeven ook niets terug te betalen.
- Als een toeslagaanvraag wordt gedaan, door de burger of ambtelijk, wordt er automatisch een conceptbeschikking gemaakt. Deze conceptbeschikking staat dan klaar in het systeem om geformaliseerd te worden (dit gebeurt 1 x per maand). Het is echter mogelijk dat vóór het formaliseren de toeslag al wordt ingetrokken/stopgezet. Als dit gebeurt ontstaat er een 'intrekkingenbeschikking'. Normaalgesproken worden deze beschikkingen niet geformaliseerd en verstuurd. We hebben echter een wijziging doorgevoerd in de functionaliteit waardoor deze beschikkingen onbedoeld wel zijn verstuurd.
- Er was voor alle gevallen geen lopende toeslag in 2020. Het gaat om eerste aanvragen voor dit jaar, die vrij snel daarna (voor het beschikken) weer zijn ingetrokken om verschillende redenen (zie hierboven).
- Voor de burger is het nu vooral verwarrend. Hij/zij ontvangt een beschikking in de berichtenbox en/of per post dat een toeslag is ingetrokken die hij/zij nooit gehad heeft. Burgers hebben deze beschikking ontvangen vanaf 16 juni. Van de 45.000 burgers hebben sinds afgelopen dinsdag ongeveer 20 burgers gebeld met de BelastingTelefoon.
- In ongeveer 1800 gevallen gaat het om burgers die zijn overleden (met name in de periode oktober/november 2019). De nabestaanden hebben een bericht ontvangen dat de toeslag van de overledene is ingetrokken. Van de personen die naar de BelastingTelefoon gebeld hebben, is dit de grootste groep. Omdat dit een doelgroep is die complexe zaken moet regelen, proberen we als Belastingdienst deze groep extra goed te ondersteunen. Onderzocht wordt of het proactief benaderen van de erven/nabestaanden bijdraagt aan het wegnemen van eventuele zorgen bij deze specifieke populatie. Daarom bellen we vandaag 20 nabestaanden om de situatie uit te leggen en excuses aan te bieden. Bij een positief resultaat zal de gehele groep nabestaanden volgende week hierover gebeld worden.
- Daarnaast hebben ook burgers uit de doelgroep gedupeerde ouders de beschikking ontvangen. Het gaat om: 1 CAF 11, 84 CAF overig en zelfmelders en 51 OGS. De burgers die gekoppeld zijn aan een persoonlijk behandelaar, worden door hun behandelaar gebeld om de situatie uit te leggen en excuses aan te bieden.
- Er is verder voor gekozen om geen excuusbrief te versturen of bericht op verstoringenhoekje te plaatsen. Vanuit de burger gezien heeft de onterechte beschikking geen gevolgen: hij/zij kreeg geen toeslag en krijgt nu nog steeds geen toeslag. Gezien het lage aantal burgers dat met de BelastingTelefoon contact heeft opgenomen, lijkt het erop dat dit bericht geen grote verwarring heeft opgeroepen. De ervaring leert dat het uitleggen van de fout alleen maar meer vragen oproept en juist tot meer verwarring kan leiden. De informanten van de BelastingTelefoon krijgen informatie waarmee ze eventuele vragen van burgers hierover kunnen beantwoorden.
- De oorzaak van het probleem is opgelost en in nieuwe gevallen gaat het nu goed.
- Met het oog op het AO van 23 juni, zal in het AO dossier een Q&A opgenomen worden.



## 6. ADR/OGS

### ADR en OGS

#### Onderzoeksaanpak

- De ADR heeft onderzoek gedaan naar het handelen van de Belastingdienst in **toeslaggerelateerde CAF-zaken** in de periode 1 januari 2013 tot 16 oktober 2019 (datum opdrachtbevestiging) om vast te stellen of er sprake is geweest van een behandeling die vergelijkbaar is met de aanpak die bij de CAF11-zaak is gehanteerd.
- De ADR heeft in overleg met de AUT bij de start van de uitvoering van de opdracht criteria (situaties) benoemd waar de burger bij de CAF 11 zaak last van had en die relevant kunnen zijn voor de AUT om de overige CAF-zaken te bepalen die vergelijkbaar zijn met de CAF11 zaak. De belangrijkste criteria die de ADR heeft getoetst zijn:
  - het stopzetten van toeslagen voordat onderzoek bij de burger was gedaan,
  - het overschrijden van beslistermijnen inzake ingediende bezwaarschriften,
  - de intensieve uitvraag van bewijsstukken,
  - de onduidelijkheid over ontbrekende bewijsstukken, en
  - **het ontbreken van de mogelijkheid voor een persoonlijke betalingsregeling (kwalificatie opzet/grove schuld’).**
- De ADR heeft **interviews** met medewerkers gehouden en **documenten** bestudeerd.
- Het onderzoeksrapport is op 12 maart 2020 opgeleverd, gelijktijdig met het eindrapport van de AUT.

#### NB

- In het kader van OGS zijn werkinstructies m.b.t. OGS en het handboek Toeslagen aan de ADR overhandigd. In deze documenten waren o.a. de criteria OGS opgenomen en de uitbreiding van de doelmatigheidsgrens naar € 10.000. Ook is een uitwerking van 25 schrijnende gevallen in de invordering m.b.t. CAF-zaken gedeeld en zijn medewerkers van CAP Inning en Toeslagen geïnterviewd.
- Ambtelijke notities waarin de relevante delen uit bijv. werkinstructies zijn verwoord, zijn in dit kader niet met de ADR gedeeld. De ADR heeft gevraagd om informatie die de werkwijze in de praktijk weergaf. De ADR heeft overigens wel kennisgenomen van de ambtelijke notities (waaronder die van 5 november 2019) bij het valideren van de tijdlijn die aan de Tweede Kamer is verzonden.

#### Conclusie van de ADR t.a.v OGS

- De conclusie van de ADR t.a.v. OGS luidt: De Leidraad Invordering verhindert dat bij de kwalificatie opzet/grove schuld een persoonlijke betalingsregeling wordt toegekend. Deze kwalificatie, die **verstrekende gevolgen** voor de burgers kan hebben, kent de Belastingdienst toe op basis van een interne werkinstructie (gebaseerd op de uitvoeringsregeling AWIR) waarin richtlijnen/aandachtspunten en voorbeelden zijn opgenomen. Bij het toekennen van deze kwalificatie is **in veel gevallen geen tweede beoordelaar** betrokken. Dit was formeel niet voorgeschreven, maar was gezien de gevolgen van de beslissing van de Belastingdienst voor de burger wel wenselijk geweest. Er is naast de CAF 11-zaak **in 95 overige CAF-zaken** sprake van burgers die op enig moment de kwalificatie opzet/grove schuld hebben gekregen. Dit betreft ongeveer 600 burgers. Wij hebben **niet onderzocht of de kwalificatie ‘opzet/grove schuld’ al dan niet terecht is toegekend.**

- De ADR geeft aan dat vóór medio 2014 de ambtelijke en politieke top via verschillende documenten en/of overleggen informatie hebben ontvangen over:
  - het overschrijden van beslistermijnen inzake ingediende bezwaarschriften,
  - de intensieve uitvraag van bewijsstukken,
  - de onduidelijkheid over ontbrekende bewijsstukken,
  - het ontbreken van proportionaliteit (maatwerk) en
  - **het ontbreken van de mogelijkheid voor een persoonlijke betalingsregeling (kwalificatie opzet/grove schuld)**